

«Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones»

(sant Agustí, *Sermó 46*)

Carta pastoral de Mons. Romà Casanova i Casanova, Bisbe de Vic, sobre la missió comuna de laics i preveres en l'actual canvi d'època

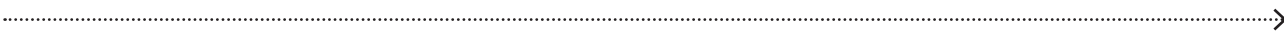
Vic, 14 de setembre del 2017

ÍNDEX

Motiu d'aquesta Carta Pastoral	05
El ministeri sacerdotal i la vocació laical.....	11
La parròquia i les agrupacions de parròquies: trets necessaris en aquest tombant de la història	15
–La parròquia, comunitat	17
–La parròquia, comunitat eucarística	18
–La parròquia, comunitat evangelitzadora.....	22
–La parròquia, comunitat de deixebles de Crist	26
–La parròquia, testimoni de caritat, de pau i d'unitat.....	28
Conclusió.....	32

El bisbe de Vic
als preveres i diaques,
a les persones consagrades,
als laics i laiques,
tot el Poble de Déu que pelegrina en aquesta beneïda terra de la diòcesi de Vic.

MOTIU D'AQUESTA CARTA PASTORAL

En aquests moments de canvi d'època aquesta carta pastoral vol ser una crida a tots els membres de l'Església de Vic a enfortir la nostra consciència cristiana i eclesial, a fi de donar el millor de nosaltres mateixos per a acomplir la missió encomanada, de la qual tots som responsables: l'anunci de Crist i el testimoniatge de caritat i unitat que manifesta la veritat del que els nostres llavis anuncien. L'objectiu és encoratjar-nos mútuament a fer el que el Senyor espera de nosaltres, sigui poc o molt el que bonament puguem fer. El Senyor necessita la nostra petitesa per a fer la seva obra. Com us deia en la introducció al Pla Diocesà de Pastoral, «es tracta d'entendre que estem davant un canvi de paradigma social que demana un canvi de paradigma pastoral: una nova resposta missionera, una veritable conversió pastoral» (PDP 2014-2019, p. 19). El títol de la carta és manllevat d'una de les frases del sermó dels pastors de sant Agustí: «Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones»; amb ella vull fixar-me en un dels índexs de vitalitat eclesial —les respostes a la vida

sacerdotal i religiosa en una Església local— i alhora en la mútua relació entre preveres i laics en l'única missió que Jesús ens encomana.

Fa catorze anys que vaig iniciar el ministeri episcopal entre vosaltres, estimats germans. Fou a la catedral de la nostra diòcesi on vaig rebre per la imposició de les mans dels bisbes el sacrament de l'orde en el grau de l'episcopat. En moltes ocasions us he adreçat la meva paraula: tant en la predicació, amb motiu de la visita pastoral, les confirmacions o altres esdeveniments, com en els escrits setmanals des del Full Diocesà, així com també en les cartes pastorals que us he dirigit sobre els temes que pensava adients per al moment que vivíem o les necessitats pastorals de la nostra Església diocesana. I ara, amb aquesta carta pastoral, us torno a adreçar la meva paraula de pastor, que no vol res més que el bé del ramat que té encomanat, sabent que ha de donar compte al qui és l'únic i veritable Pastor de la seva Església, Jesucrist.

Catorze anys és un temps llarg que m'ha donat l'ocasió de conèixer bé el bisbat de Vic i la **generositat de tants i tants que estimeu Crist i la seva Església**. Caminant junts en aquesta diòcesi he gaudit de la fraternitat cristiana que m'ha enfortit en la fe, encoratjant-nos mútuament a seguir més i millor Crist. Constató la generositat en el treball dels preveres, l'amor pel poble encomanat, la seva dedicació i el sentit de caritat i de servei per a

---

trobar camins d'anunci de l'evangeli. Dono gràcies al Senyor pels religiosos que, amb sentit eclesial, preguen i treballen al servei de les persones, tant en el claustre com en els diferents serveis d'educació, sanitat, assistencial, pastoral. El meu cor s'omple de goig en veure com els laics, arreu de la diòcesi, en parròquies grans o petites, viuen en primera persona el seu ser Església, donant-se al servei de les parròquies, comunitats, moviments i associacions, en la diversitat de tasques per a donar rostre a l'Església cridada a ser sal de la terra i llum del món. Aquesta Església, formada per tots nosaltres, viu amb fe la crida del Senyor a passar de les tenebres a la llum i testimoniar l'amor que no mor mai. Una fe que ens obre a l'esperança: l'amor de Déu no ens abandona mai. Venim d'una llarga història, remuntant-nos més enllà del segle VI. I en aquesta història constatem que el Senyor mai no ha abandonat la seva Església. Posant la confiança en ell que ens diu avui de nou: *Jo sóc amb vosaltres, dia rere dia fins a la fi del món* (Mc 28,20), tornem a llançar-nos al mar del món, sense por ni recança, escoltant la crida de Jesús a Simó: *Tira endins, i caleu les xarxes per pescar* (Lc 5,4).

El temps, do de Déu, ha anat passant i la nostra diòcesi va prenent una nova fesomia. Des de fa uns quants anys **som espectadors i protagonistes de l'esfondrament de formes d'Església heretades d'un llarg passat de cristiandat**. Aquest esfondrament també es dona en el conjunt de la societat. Els canvis, tant socials com culturals, van més enllà dels nostre petit món

i prenen dimensió mundial. Estem vivint un canvi d'època. Un món s'està esborrant i un altre neix, sense que hi hagi cap model preestablert per a la seva construcció. **Els cristians no podem mirar cap a un altre lloc.** El Senyor parla en el cor de la humanitat i l'hem d'escoltar per a poder entendre el que ell vol de nosaltres ara i aquí.

Són molts els factors d'aquest procés que podríem objectivar. N'esmentaré alguns: una acceleració de la modernitat que es manifesta en l'emergència del subjecte; una crisi de la transmissió de la fe, fonamentada al llarg dels segles en la família. Déu ja no és el centre de la societat, de les famílies, dels individus. La llibertat, separada de la veritat i de l'amor, s'estableix com a principi absolut, portant al tancament subjectivista, a l'aïllament dels individus. Aquesta afirmació malsana de l'individu mena, al mateix temps, al relativisme, el qual s'aboca en el nihilisme, en la buidor, en el sense-sentit. Volent afirmar l'individu, separant-lo de la relació amb Déu i amb els altres, separant-lo de la seva naturalesa de criatura i de membre d'una família, d'una societat, es cau en la negació de la mateixa persona.

En la vida eclesial constatem una contínua disminució en el nombre dels membres que formen les comunitats. En l'hivern demogràfic, que el nostre país viu entre els països amb menys natalitat, també hi veiem

---

com l'opció per a demanar el baptisme dels fills és minoritària. Els infants, adolescents i joves que participen en la catequesi de preparació per a rebre els sagraments són ben pocs, en relació amb els de la seva edat. Semblantment podríem dir de les celebracions de matrimonis canònics. Aquesta realitat ens aboca a una pregunta: ¿Serà solament recel envers el que és institucional, o serà por del futur i, en el fons, **manca d'esperança?**

Són molts els elements que palesen «l'hivern eclesial», sovint interrelacionats entre ells. Un és la manca de preveres al servei de les nostres parròquies i comunitats. És un dels indicadors de la salut d'una Església diocesana. Aquest curs pastoral, en els nomenaments per a afrontar el necessari servei ministerial a les parròquies i comunitats, com a bisbe diocesà m'ha pertocat, per primera vegada, nomenar un diaca i uns laics com a participants en la cura pastoral de les parròquies. Certament que ho he fet, com no podia ser de cap altra manera, seguint el dret i el pensament de l'Església, aplicant el cànon 517 § 2 del *Codi de dret canònic*. Des de fa temps com a Església diocesana cerquem camins per a assegurar el millor servei pastoral a les comunitats, tenint presents la realitat insubstituïble del ministeri sacerdotal, dels preveres i dels bisbes, i l'exercici dels ministeris eclesials dels diaques, així com els diversos ministeris dels laics al servei de les comunitats en l'anunci de la fe, en la celebració i en l'exercici de la caritat.

Fa cinquanta anys que la manca de vocacions sacerdotals i religioses acompanya la nostra Església diocesana, com també totes les diòcesis, amb més o menys incidència, d'Europa occidental i d'Amèrica del Nord. L'edat, les malalties, la mateixa mort —tot realitats naturals—, així com també altres factors com les secularitzacions, les defallences —la fràgil condició humana—, fan que la manca de sacerdots comenci a tenir característiques de cert dramatisme, suscitant reaccions emocionals diverses: tristesa, desconfiança, desànim, recerques que porten a pensar solucions que tenen poc a veure amb la realitat i amb la visió més profunda de l'Església. Per això **és bo que ens plantegem la situació que ens pertoca de viure** i que ens portarà a una encara més gran escassetat de sacerdots, **tot cercant les respostes més apropiades**; unint-ho, però, amb el foment de les vocacions sacerdotals i religioses que passa evidentment per una revitalització de les comunitats, posant tots els recursos de les nostres comunitats al servei de la nova evangelització de la nostra societat.

EL MINISTERI SACERDOTAL I LA VOCACIÓ LAICAL

Els laics, amb els vostres pastors —mai sense ells—, podeu i deveu afrontar els canvis i transformacions actuals —també la manca de preveres—, assumint la perennitat de recursos que l'Església té en el seu si i les novetats que l'Esperit va suscitant amb generositat.

El ministeri sacerdotal, dels bisbes i dels preveres, té la seva raó de ser en el servei al sacerdoci comú dels fidels. És a dir, **els sacerdots estan al servei del sacerdoci comú dels cristians**, a fi que tots visquem amb fidelitat la nostra vocació cristiana que té la seva font en els sacraments del baptisme, la confirmació i l'Eucaristia. Aquest principi, essencial en la constitució de l'Església, no pot ser mai oblidat.

Incorporats a Crist pel baptisme, tots els cristians són, en efecte, membres de Crist sacerdot, profeta i rei. En el cos de Crist, que és l'Església, tots participem de les funcions profètica, sacerdotal i reial. Per llur baptisme, els cristians entren en una ofrena d'ells mateixos, que els porta a un veritable sacerdoci, encara més radical que el sacerdoci ministerial (cf. Rm 12,10). De manera semblant, tots els batejats han d'anunciar l'amor de Déu i el seu projecte d'aliança amb tota la humanitat. El seu coneixement personal de Crist per l'Esperit en

l'Església fa d'ells profetes, és a dir, anunciadors de Crist. La reialesa dels batejats és la que es manifesta en la victòria sobre el pecat. **La missió és única, doncs, i tots som cridats a donar-hi resposta d'acord amb la nostra vocació i els dons i carismes rebuts.**

Des de fa cinquanta anys, com a conseqüència del concili Vaticà II, hi ha una més gran implicació dels batejats en el si de les comunitats cristianes. Aquest és un dels fruits més preciosos del Vaticà II. També, tant de part dels rectors de les parròquies com dels bisbes, hi ha una confiança creixent en els laics per tal que facin present l'Evangelí en els llocs en els quals són presents, tant enmig de la societat com en la mateixa Església. Però sense oblidar mai que el camp més propi de la missió del laic és el món secular.

Hi ha molt de camí fet, però hem d'avançar encara més. Convé avançar per al bé de la santedat i de la missió de tota la comunitat eclesial, en la comprensió del ministeri sacerdotal, insubstituïble en l'Església, amb els elements propis de configuració amb Crist Pastor, del qual els bisbes i els preveres són transparència enmig de la comunitat cristiana. Un altre element fonamental en la comprensió del ministeri sacerdotal és la seva arrel apostòlica, la seva participació en el sacerdoci apostòlic dels bisbes i dels preveres, els quals fan presents els apòstols, amb tot el que significa

---

de recta fe, de celebració arrelada en la tradició apostòlica que ens porta al mateix Crist i de vida autènticament eclesial, la vida en Crist.

D'ací neix la importància i l'essencialitat del ministeri sacerdotal per a una comunitat cristiana. Els bisbes i els preveres, concretament **el bisbe en la seva diòcesi i el rector en la seva o seves parròquies, són responsables «del tot», però no «de tot»**. «Del tot» en el que afecta la fe anunciada, la celebració fidel, la vida autènticament cristiana. És el ministeri de la presidència de la comunitat en nom i en persona de Crist, que implica la direcció o la moderació de la comunitat o comunitats encarregades, en la diversitat de realitats pastorals. Els preveres presideixen la comunió eclesial, entesa aquesta amb la meravellosa diversitat de vocacions, carismes, funcions i ministeris. En les circumstàncies presents i les futures, en les quals els preveres solen tenir o tindran moltes comunitats en diverses parròquies o en una agrupació de parròquies, **el ministeri s'haurà d'exercir de manera diferent. Ha de ser un ministeri «itinerant»**. Aquesta manera implica de part del prevere i dels fidels de les parròquies una relació diferent i un servei diferent del que era usual temps enrere.

El bisbe a la seva diòcesi, **el rector** a la seva parròquia o realitats semblants, **són responsables «del tot», però, al mateix temps, no**

són responsables «de tot». El ministeri de servei a la comunitat, a les parròquies, en raó d'una fidelitat més gran al tot, demana suscitar, acompanyar i discernir ministeris laicals que participen d'aquesta cura pastoral. Certament que demana un compromís més gran de part dels pastors donar responsabilitat als laics en tasques que ells puguin desenvolupar, més que no pas tancar-se en un estèril «clericalisme» amarat de suspicàcies i protagonismes. Aprendre a donar responsabilitat vol dir també aprendre a fer seguiment periòdic de l'exercici d'aquesta responsabilitat donada; en cap cas no vol dir desentendre's. Delegar vol dir també seguir, moderar, acompanyar.

14

De part dels pastors seria deixar-se portar per la comoditat si ens diguéssim, amb manca de sinceritat: «Hem fet el que hem pogut», si de fet no ens hem escarrassat a suscitar entre els laics aquells ministeris necessaris a fi que el tot de la missió eclesial es realitzi amb més fidelitat. **Recordem el que ens ensenya el segon concili Vaticà:** «Els pastors saben que Crist no els ha instituïts perquè es facin càrrec tots sols de tota la missió salvífica de l'Església envers el món, sinó que llur excel·lent ministeri consisteix a pasturar els fidels i a reconèixer-ne serveis i carismes, a fi que a la seva manera tots col·laborin unànimement a l'obra conjunta» (LG, 30).

LA PARRÒQUIA I LES AGRUPACIONS DE PARRÒQUIES: TRETS NECESSARIS EN AQUEST TOMBANT DE LA HISTÒRIA

La parròquia des de fa més de mig segle, àdhuc abans del Vaticà II, va prenent noves formes que sotraguen una visió estable i estàtica d'aquesta institució, tributària de llargs segles de cristiandat. Les parròquies han acompanyat la vida cristiana de les famílies i poblacions; en molts casos i entre nosaltres durant més de mil anys. La nostra opció com a Església diocesana és tenir **la parròquia com a realitat nuclear de tota autèntica pastoral**, amb les seves llums i les seves ombres, amb la seva història i el seu present. Sigui quin sigui el nombre de sacerdots que tinguem o puguem tenir en el futur, la parròquia continua essent essencial per a la vida de la diòcesi. Faig meves les paraules del papa Francesc en *Evangelii gaudium*: «La parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diferents que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del pastor i de la comunitat» (núm. 28). Les parròquies no absorbeixen evidentment tota la pastoral de la diòcesi, però continuen essent els llocs visibles de l'anunci de l'Evangelí i de la celebració de la fe i de la caritat. Les nostres parròquies en aquests moments són cridades a ser «fars», «fonts», «minories creatives» per a comunicar l'Evangelí als nostres contemporanis, necessitosos de llum, d'aigua viva, d'acolliment que obre a l'esperança.

Però **quina fesomia han de prendre les nostres parròquies en aquests moments?** No ens podem conformar a encabir en la nostra mentalitat que el rector no resideixi en la parròquia o que serveixi altres parròquies i l'hàgim de compartir amb aquestes. El Senyor ens demana una resposta als signes dels temps que la realitat ens presenta. Resposta amb altura de mires. Quina és la plasticitat que el Senyor ens demana d'emprar en les nostres parròquies? Ens poden servir com a tret de sortida les paraules del Sant Pare en el mateix document abans esmentat: «Somio una opció missionera capaç de transforma-ho tot, per tal que els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixin en una via adequada per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació» (núm. 27).

Em quedo amb la paraula «autopreservació». L'Església, tota ella i tota realitat verament eclesial, no pot tenir com a finalitat l'autopreservació. Si es tanqués en ella mateixa, moriria; és a dir, deixaria de ser el que és, seria una altra realitat de caire social o cultural. L'Església existeix per a evangelitzar. L'Església és essencialment missió.

Quins són, doncs, els trets fonamentals d'una parròquia perquè compleixi la seva missió enmig del món, al servei de tothom?

La parròquia, comunitat

La parròquia és una comunitat, on persones diferents compartim la mateixa fe, esperança i caritat. L'Església, la comunitat eclesial és la realitat que ens precedeix. És l'Església la que engendra a la fe els fills de Déu. Però també és veritat que l'Església, i en aquest cas la parròquia, pren cos pels batejats que la formen. No hi ha parròquia sense l'adhesió de la fe dels batejats. Si bé el ministeri sacerdotal és constitutiu de la parròquia —no hi ha parròquia sense sacerdot—, aquesta és formada pels batejats. En el seu si el prevere exerceix el seu ministeri apostòlic. L'Església, tota ella, com ens diu el concili Vaticà II, és «en Crist com un sagrament o senyal i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el llinatge humà» (LG, 1).

La parròquia en el seu sentit territorial té en el seu si la riquesa de la diversitat en la unitat. La parròquia, comunitat de comunitats, família de famílies, té la missió i el goig de recollir en el seu si la riquesa de dons, de carismes i de serveis que l'Esperit suscita en la seva Església. Servar la unitat, agrair la diversitat en la unitat, fer l'experiència del goig de viure tots junts els germans: vet aquí la grandesa de la parròquia.

En una societat en què predomina l'aïllament, on la soledat va emmalaltint el cor de les persones, el testimoniatge senzill i humil de la parròquia com

la casa de tots, on tots som esperats i benvinguts, on cada un troba el seu lloc per a donar-se i per a estimar, on una persona troba la família que mai no abandona; en aquesta societat la parròquia té la gran missió de fer viure l'experiència de pertinença, l'experiència del «nosaltres», del «nosaltres, els cristians», que, al mateix temps, ens obre a la fraternitat universal. El cor d'un cristià no té fronteres. El qui és de Crist sap que ell és de tots els homes, que ell ha mort en la creu per la salvació de tota la humanitat. Comunitats parroquials obertes a la realitat universal, en la realitat de l'Església particular o diocesana i l'Església universal, sabent que som ferment d'unitat de tota la humanitat en Crist, aquest és el gran do i la gran tasca de la parròquia, enmig dels nostres pobles i ciutats.

La parròquia, comunitat eucarística

El centre d'una parròquia és l'Eucaristia dominical, que és **la font i el cim** de tota vida cristiana. És impensable que l'Eucaristia dominical, que la celebració del diumenge no sigui el centre d'una parròquia. La manca de preveres no ens ha de fer perdre aquesta realitat essencial.

Hi ha una pràctica amb cert recorregut i, per tant, amb experiència per avaluar, anomenada «**Celebracions dominicals en l'espera del prevere**». Es tracta d'una celebració presidida per un diaca o dirigida per un o

---

uns laics, en la qual es llegeix l'Esclitura i es distribueix la Comunió. Moltes diòcesis han anat d'aquesta experiència a la de «**agrupació de parròquies**»: un conjunt de parròquies que fan camí juntes, compartint realitats pastorals: consells, catequesi, economia, Càritas, formació... Cada vegada, també, va prenent més cos la necessitat de la missa dominical en aquestes agrupacions de parròquies. En la missa o eucaristia es fa present la redempció de la humanitat, s'actualitza el misteri pasqual. Celebrar la missa és entrar en la dinàmica salvífica de Déu. Sempre hi ha d'haver un lloc, o uns llocs, on se celebra l'eucaristia dominical, en l'àmbit d'aquesta agrupació, on són convidats a participar els membres de les diferents parròquies, sentint-la com la celebració pròpia de la seva comunitat. El concepte de comunitat en aquest cas no es perd, sinó que s'eixampla. La realitat de l'Església va més enllà del nostre campanar. La parròquia és on són els parroquians. La trobada d'una comunitat més gran i, per tant, amb més riquesa de ministeris i serveis, certament que enriqueix la gran comunitat i les petites comunitats.

A més, aquestes **celebracions dominicals en l'espera del prevere**, com ja vaig expressar en el *Decret de les mesures immediates a prendre per a pal·liar la situació actual de manca de preveres i de vocacions al ministeri presbiteral* (Decret 24/06 de 14-12-2006, BOBV, núm. 2946), **han de tenir la característica d'una realitat extraordinària**, en el sentit de la

provisionalitat en l'espera del que és ordinari. Mai no han d'entrar en col·lisió amb una celebració de l'eucaristia dominical en l'àmbit d'una parròquia, en les misses dominicals que s'ofereixen, incloent-hi també, evidentment, la missa anticipada del dissabte. No podem —almenys així ho penso jo— viure una realitat eclesial en què l'extraordinari es converteixi en ordinari. I el que és ordinari, en aquest cas la missa dominical, no pot ser un privilegi de les parròquies més grans i de les ciutats, mentre els pobles i parròquies petites ho tenen com a realitat extraordinària. Certament que això demana que el bisbe posseeixi la mirada del bon pastor, la mirada del tot, sense oblidar les persones concretes i les seves necessitats. Als preveres i especialment als rectors se'ls demana una mirada àmplia, al conjunt de la diòcesi i al conjunt de serveis que té encomanats. I a tots se'ns demana més generositat i sentit eclesial. La missa dominical ha de ser cercada, desitjada. I si pot ser, encara més en aquests temps d'escassetat. El que realment s'estima se cerca, encara que hi hagi dificultats, encara que comporti sacrificis; i això ens ajudarà a valorar-la encara més.

Hem d'anar avançant en la **celebració dominical única** en totes les parròquies. No solament per a distribuir millor les forces i servir tothom, segons les nostres possibilitats, sinó també per a entendre que la celebració de la missa no és solament una devoció personal, sinó que

---

té sobretot una dimensió comunitària. L'Eucaristia és el moment del trobament de la comunitat a redós de Crist ressuscitat. És el moment del trobament de la gran família dels fills de Déu. Les celebracions eucarístiques dominicals han de ser expressió del que som. Si una persona no creient entrés en una església en el moment de la celebració cristiana hauria de poder tenir l'experiència que enmig nostre hi ha una presència, manifestada en el que celebrem i en la mateixa assemblea, convocada pel Pare en l'Esperit Sant. Recordem que la santa missa és celebrar Crist; encara més, l'Eucaristia és Crist mateix, donant-se per nosaltres, en el seu misteri pasqual, en la seva mort i resurrecció.

La trobada en l'Eucaristia, en la mesura de les possibilitats, s'ha de perllongar o antecedir amb trobades formatives i festives. Vull tornar a insistir que un dels dies més propis per a la catequesi dels infants i joves és el **diumenge, dia del Senyor**, dia de l'Església. I aquesta catequesi ha de portar a la celebració de la missa dominical, experiència per als infants i joves de l'Església com a gran família on som tots: infants, joves, adults, ancians. I tot això amb la periodicitat pròpia dels cristians. Nosaltres diumenge rere diumenge celebrem l'Eucaristia, en el dia del Senyor. Recordem els màrtirs de Bitínia, al nord d'Àfrica, l'any 304, quan en ser detinguts i quan els preguntaren per què es reunien aquest dia, ells respongueren: «És que el diumenge (*dies Domini*) no es pot interrompre.»

El Dia del Senyor, la celebració de la resurrecció de Crist dóna ple sentit a l'assemblea que, reunida en l'escolta de la Paraula del Senyor i alimentant-se de Crist Pa de vida, és enviada a testimoniar l'obra de la salvació, amb la força de l'Esperit Sant. Diumenge, Eucaristia i Església són realitats unides indissolublement. Per això mateix les agrupacions de parròquies han de tenir aquests elements de celebració, catequesi, festa. Les diferents parròquies d'una associació han de sentir ben seves totes aquestes realitats. És un camí a recórrer que ens demana a tots generositat, però que és imprescindible de fer-lo. Redescobrir la missa dominical, així com el diumenge, dia del Senyor, i la dimensió comunitària són necessitats vitals per al futur de l'Església i de la mateixa humanitat.

La parròquia, comunitat evangelitzadora

Sobre la base del convenciment que la parròquia és una comunitat eucarística, s'intueix l'exigència de santedat i d'evangelització com a realitats pròpies de la vida i la pastoral d'una parròquia. La crida a evangelitzar l'hem de sentir en el cor de la comunitat i en el cor de tots i cada un de nosaltres. **Hem de ser missioners sempre.** No hem d'oblidar que les comunitats cristianes hem de viure des de la humilitat la missió enmig d'una societat sovint tancada al Misteri. **El sofriment en el cor dels nostres germans que no coneixen Crist ha de ser per a**

---

nosaltres una empenta que ens doni més forces per a evangelitzar. La caritat envers els nostres germans ens ha de fer imitadors de Crist, que, *en veure aquella multitud de gent, malmenada i desesperançada com les ovelles sense pastor, se n'apiadà* (Mt 9,36). Les parròquies han de ser veritables «pols eucarístics», de trobada de les famílies per a viure la santedat pròpia i llançar-se a l'aventura missionera. No tinguem por d'oferir propostes sòlides al desig d'espiritualitat dels nostres contemporanis, que manta vegada s'aboquen a succedanis.

Torno a les paraules del papa Francesc en *Evangelii gaudium*, abans esmentades, on expressa el seu somni d'una opció missionera de l'Església. Més que no pas per a l'autopreservació, **la raó de ser de l'Església és l'evangelització.** Una parròquia, realitat de l'Església entre les cases dels homes i dones d'un territori, té com a missió l'anunci de l'Evangelí. Diu el Sant Pare: «La reforma de les estructures que exigeix la conversió pastoral només pot entendre's en aquest sentit: procurar que totes elles siguin més missioneres, que la pastoral ordinària en totes les instàncies sigui més expansiva i oberta, que col·loqui els agents pastorals en constant actitud de sortida i afavoreixi així la resposta positiva de tots aquells a qui Jesús convoca a la seva amistat. Com deia Joan Pau II als bisbes d'Oceania, "tota renovació en el si de l'Església ha de tendir a la missió com a objectiu per a no caure presa d'una mena d'introversió eclesial"» (ibídem).

Aquest és el repte que tenim en aquests moments: esdevenir més i més evangelitzadors. No podem viure el que som preocupant-nos de l'autopreservació, dels drets que tenim, de la defensa de les nostres adquisicions. Hem de **sortir a l'encontre dels germans**, tant dels qui coneixen Crist però estan allunyats de la celebració i de la vida comunitària, com dels qui no coneixen Crist i són membres d'altres confessions religioses. I també dels qui no creuen en Déu o neguen la possibilitat de conèixer-lo. Hem de sortir a trobar-nos amb tots els qui pateixen de cos o d'esperit i portar-los la bona nova de la salvació de Crist, l'únic que pot guarir i confortar amb l'amor i la pau.

24

Concretant-ho encara més. **L'anhel evangelitzador s'haurà de plasmar en propostes de formació i treball missioner.** Certament que en la pastoral ordinària hi són presents aquests elements suara esmentats; però hem d'intensificar-hi l'aspecte missioner, amb els accents necessaris en tota acció pastoral i caritativa de la comunitat i de cada persona en particular, així com la recerca de nous mètodes que en molts llocs de l'Església van donant fruits.

El futur d'una parròquia depèn d'aquest anhel evangelitzador. Sense una actitud i un pla evangelitzador, una parròquia no es pot entendre, en aquests moments de la nostra Església i del nostre món. No podem resignar-nos a pensar que cada dia som menys i que en el lloc que

---

ocupaven algunes persones en la celebració de la missa dominical ja no hi ha ningú. El manament donat pel Senyor —ens ho hem de recordar— és *Aneu per tot el món i feu deixebles meus* (Mt 28,19). L'Església té la missió d'anunciar i fer deixebles. No anunciar l'Evangelí als allunyats i no creients és desobediència al manament del mateix Crist. La por del fracàs en aquest anunci evangelitzador és manca de fe. Sabem que l'anunci de Crist sempre dóna fruit. Tenim la **certesa que la bona nova de l'Amor de Déu, manifestat en Crist Jesús, és el que tota persona està esperant en el més pregon del seu cor**. El desig de veritat i d'amor del cor de tota persona únicament troba la resposta que ha cercat, encara que sigui a les palpentes, en Crist.

El sant pare Francesc en *Evangelii gaudium* ens convida a donar una mirada contemplativa sobre el món, «una mirada de fe que descobreixi el Déu que habita a les seves llars, als seus carrers, a les seves places. La presència de Déu acompanya les recerques sinceres que persones i grups realitzen per trobar suport i sentit a les seves vides... Aquesta presència no ha de ser fabricada sinó descoberta, desvelada. Déu no s'amaga a aquells qui el busquen amb un cor sincer, encara que ho facin a les palpentes, de manera imprecisa i difusa» (núm. 71). Aquesta és la nova evangelització que vol i espera el nostre món: comunicar la bona notícia, no pas en el buit, sinó en uns cors que tenen set d'aigua viva. **La trobada de Jesús amb la samaritana vora el pou de Jacob, a Sicar (cf. Jn**

4), ha de ser la icona de la nova evangelització. La conversa i el diàleg és el camí que ens assenyala Jesús, no pas el de la imposició, ni el de les tàctiques propagandistes i comercials del nostre món. Hem d'anar a la recerca de les persones concretes i escoltar abans que res el batec del seu cor, en el qual ressona Déu mateix. El món d'avui necessita més que mai el testimoniatge quotidià d'ànimes senzilles. No són les grans paraules les que canviaran el món, sinó la paraula senzilla que brota d'un cor que ha experimentat la salvació, l'alliberament, l'amor de Crist. Només des del coneixement de Crist salvador, que il·lumina, enforteix i allibera (cf. EG, 164), en el nostre cor, podem encomanar l'experiència de Crist ressuscitat als nostres germans.

La parròquia, comunitat de deixebles de Crist

Ser missioner és conseqüència de ser deixeble de Crist. L'autèntic evangelitzador és el que sempre es deixa evangelitzar; és a dir, el que contínuament escolta l'evangeli i deixa que l'Esperit Sant modeli la seva vida. L'autèntic cristià és el que viu en conversió contínua, el que viu en el camí de la santedat. Per això també hauríem de dir que una parròquia és la comunitat dels qui viuen —com m'agrada de dir— la santedat en camí. La santedat dels qui no defalleixen, malgrat les seves mancances i els seus pecats, per a deixar-se rescatar i guarir cada dia per la misericòrdia de

---

Déu. La santedat dels qui posen la seva confiança, no en les seves forces, sinó en la gràcia de Déu, en l'amor misericordiós de Déu. Redescobrir la misericòrdia de Déu i el sagrament de la penitència ha estat un dels fruits de l'Any de la Misericòrdia. Portar els nostres infants i joves a aquesta font on raja la misericòrdia divina és una sembra que donarà fruits abundosos de santedat i de servei. No en tinguem cap dubte.

L'escolta de la Paraula i la valorització de l'Eucaristia han de ser els pols de la vida personal i comunitària dels deixebles missioners de Crist. La lectura, l'estudi, la meditació i la contemplació de la Paraula han de ser opció quotidiana del deixeble de Crist. Una paraula que arribi a la vida, que il·lumini els goigs i les penes de cada dia i que obri camins de fidelitat a Déu en el servei als homes. La redescoberta de la força transformadora de l'Eucaristia, perllongada en l'adoració eucarística, és camí de forja d'autèntics deixebles evangelitzadors. La pràctica de l'adoració eucarística amb joves és un camí a potenciar en les nostres comunitats cristianes. També una altra aportació dels nostres temps és l'estima a la pregària del sant rosari, especialment entre el jovent. Aquesta pregària, eminentment cristològica, com ens ensenyà bellament sant Joan Pau II en *Rosarium virginis Mariae*, s'ha convertit en escola de pregària i font de vocacions al servei eclesial en el cor dels joves que miren Jesús amb els ulls de Maria.

L'espiritualitat pròpia del deixeble de Crist en el si d'una parròquia, comunitat de comunitats, en quant centrada en la Paraula i en l'Eucaristia ha de portar a donar un testimoniatge pasqual: amb Jesús, «morir per viure». Maldar per tenir un estil de vida del qui fa do d'ell mateix, una vida lliurada al servei dels germans per amor a Déu; i tot això amarat amb una empremta de sobrietat, solidaritat, veritat i, amb l'encíclica *Laudato si'*, una ecologia integral. És a dir, una manera de viure que lluita per ser coherent amb l'Evangeli, amb un estil evangelitzador, com ens ensenya Francesc, papa, «que realment arribi a tothom sense excepcions ni exclusions, en què l'anunci es concentra en l'essencial, que és el més bonic, el més gran, el més atractiu i alhora el més necessari» (EG, 35).

La parròquia, testimoni de caritat, de pau i d'unitat

«La paraula "Església" (*ekklesia* del grec *ek-kalein* "cridar de fora") significa "convocació" [...]. En ella Déu "convoca" el seu poble de tots els extrems de la terra» (*Catecisme de l'Església catòlica*, 751). Aquesta convocació de l'Església té com a missió manifestar quina és la promesa vers on camina la humanitat: la reconciliació i la fraternitat, la pau en plenitud. L'Església, viu entre el «ja», però «encara no». **La vida pròpia dels cristians en la caritat, la pau i la unitat són profecia del Regne que ja és present, però que es manifestarà en plenitud.** La vocació

---

de l'Església és posar en relació la desunió dels homes amb la unitat plena que Crist ens ha aconseguit, i de la qual la seva pròpia Església és testimoni. «L'Església catòlica tendeix eficaçment i perpètuament a recapitular tota la humanitat amb tot els seus béns sota el Crist Cap, en la unitat del seu Esperit» (LG, 13).

La recerca, la promoció i la salvaguarda de la unitat en la caritat i en la pau és tasca dels pastors i de tots els membres de la comunitat parroquial, en raó del ministeri encomanat als pastors i en raó de la seva vocació baptismal per a tots els fidels. Hem de vetllar en aquest punt importantíssim per la santedat i el testimoniatge de les nostres parròquies. Ens diu Francesc, papa, amb dolor en el seu cor: «Dins el Poble de Déu i en les distintes comunitats, quantes guerres! En el barri, en el lloc de treball, quantes guerres per enveges i gelosies, també entre cristians! La mundanitat espiritual porta alguns cristians a estar en guerra amb altres cristians que s'interposen en la seva recerca de poder, prestigi, plaer o seguretat econòmica» (EG, 98). I continua: «Em sap tant greu comprovar com en algunes comunitats cristianes, i fins entre persones consagrades, consentim diverses formes d'odi, divisions, calúmnies, difamacions, venjances, gelosies, desigs d'imposar les pròpies idees a costa de qualsevol cosa, i àdhuc persecucions que semblen una autèntica caça de bruixes!» (ibídem,

100). I acaba preguntant: «A qui anirem a evangelitzar amb aquests comportaments?» (ibídem).

Unitat, pau, caritat en el si de les comunitats són signe del món nou, «on resplendeix la plenitud de la pau; allà podrem celebrar la unitat perfecta i la reconciliació sense fi» (Pregària eucarística «de reconciliació» II); i, al mateix temps, tasca per a implantar-los en el món. L'atenció als més desvalguts, tant de lluny com de prop; la denúncia de les injustícies; la defensa de la vida humana en totes les fases de la seva existència; el respecte als drets humans; el treball per la pau, essent artesans de pau, a casa, en l'escola, en tot lloc; el foragitament del cor de tota «fòbia», tant les que són políticament correctes en cada moment com les que no ho són; totes aquestes actituds valentes han de ser companyes de camí dels cristians, essent-ne sempre el fonament la caritat, el desig de servir el bé comú i el bé de les persones concretes.

Mereix un punt i a part per la seva importància **la caritat institucionalitzada en la nostra Església**. Institucions com Càritas, Mans Unides, Missions i aquelles que en moltes parròquies tenen l'objectiu de la caritat cristiana a favor dels més pobres, fan visible la caritat que brolla del reconeixement de la paternitat de Déu, que ens fa a tots sense distinció germans. Totes aquestes realitats tenen la seva font i la seva culminació en l'Eucaristia, perquè l'amor no prové de nosaltres sinó que és un do

---

de Déu. L'Eucaristia és sacrament de l'Amor i la Unitat. La caritat és el veritable test de la nostra acció, no pas si fem més o menys coses; com diu sant Pau: *Si repartís tots els meus béns als pobres, fins i tot si em vengués a mi mateix per esclau i tingués així un motiu de glòria, però no estimés, de res no em serviria* (1Co 13,3-4).

La **presència de Càritas** en les parròquies o agrupament de parròquies és una necessitat vital. No és concebible una comunitat cristiana en què la dimensió caritativa no sigui present. I dient Càritas, també entenc altres realitats de caritat de l'Església. La dimensió evangelitzadora de la caritat té una doble dimensió. Per un costat, la caritat per ella mateixa ja és evangelitzadora. I per l'altre, la més gran caritat és oferir Crist a una persona, a una família, a un poble. La dimensió evangelitzadora, l'anunci de Crist ha de ser present en l'acció caritativa de l'Església. Tothom té dret que Crist li sigui anunciat. L'autèntica caritat sempre és respectuosa i mai no s'imposa. Ambdues dimensions es reclamen mútuament. No oblidem mai el que ensenyava sant Agustí, remarcant la importància de la caritat: *Ama ut videas*. Si estimem el proïsme, purifiquem els nostres ulls per a veure a Déu i poder estimar-lo a ell mateix.

CONCLUSIÓ

Els nostres temps no són fàcils; encara que mai no ho han estat. En cada moment hi ha dificultats i contrarietats que s'han de convertir en reptes. Assistim evidentment a un tombant de la història i la mirada que ens pertoca de fer als creients no és mai la del pessimisme i la derrota, sinó la de l'esperança. **El Senyor és amb nosaltres, ell mai no abandona la seva Església.** Recordem les paraules de Jesús a Simó-Pere: *Tu ets Pere; sobre aquesta pedra jo edificaré la meva Església, i les forces del reialme de la mort no la podran dominar* (Mt 16,18). Per això nosaltres com a Església que pelegrina en aquesta terra renovem la nostra comunió amb l'Església de Roma i amb el seu bisbe. Per aquesta comunió sabem que som l'Església de Crist, que «es manifesta com a poble unificat des de la unitat del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant» (LG, 3).

Com a Església de Vic, en la comunió de l'Església universal, volem que tota ella i cada una de les seves **parròquies i comunitats siguin «llars de comunió»**, on es visqui la comunió amb Déu mateix i vessada en els nostres cors. Per això volem revitalitzar els espais de comunió i d'escolta mútua, com els consells pastorals parroquials i interparroquials. **La comunió ens porta a la «sinodalitat»**, a caminar junts. Hem de viure tots i en primera persona la «renovació» de la nostra Església per a

---

acomplir la sortida missionera necessària en aquests moments de la nostra història i la nostra Església. És l'Esperit Sant el qui ha de suscitar en tots nosaltres el foc del seu amor a fi que fem, cada vegada més, la reforma que ens porti a conformar-nos a Crist. Sabent, però, que la primera i fonamental reforma és la del nostre cor. Cada un de nosaltres hem de fer morir el que ens impedeix de ser autèntics deixebles de Crist. I en això tots els batejats ens hi hem d'implicar, essent responsables de la missió encomanada. Ens diu el Sant Pare: «Cada Església particular, porció de l'Església catòlica sota el guiatge del seu bisbe, també és cridada a la conversió missionera. Ella és el subjecte primer de l'evangelització... De cara a fer que aquest impuls missioner sigui cada vegada més intens, generós i fecund, exhorto també cada Església particular a entrar en un procés decidit de discerniment, purificació i reforma» (EG, 30).

Visquem amb esperança, tant la pobresa que palpem en les nostres parròquies com la penúria de la manca de sacerdots. Agraïm la generositat d'altres Esglésies germanes i de les congregacions religioses que, compartint la seva pobresa amb nosaltres, fan possible un servei religiós en llocs on no es podria realitzar, almenys amb la periodicitat i dedicació amb què es fa. Però també com a Església en aquesta terra **preguem i treballem perquè el Senyor susciti entre nosaltres els**

pastors que necessitem per a servir les parròquies i comunitats. Ara bé, som conscients també que hem de treballar i pregar per tal de ser les comunitats que el Senyor vol, amb els creients en Crist que, lluny de la mundanitat (EG, 93-97), desitgen servir i seguir el Senyor. Perquè, com ens diu sant Agustí: «Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones.»

A santa Maria, en l'advocació de Montserrat, i a sant Joan Baptista, patrons del nostre bisbat, així com a tots els nostres sants i beats diocesans, encomanem la nostra Església de Vic, totes les parròquies i comunitats, tots els grups apostòlics, totes i cada una de les persones creients en Crist, perquè tots donem la resposta de fe i generositat que el Senyor espera de nosaltres.

34

A handwritten signature in black ink, reading "Romà, Bisbe de Vic". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

† Romà, bisbe de Vic

Vic, 14 de setembre del 2017,
Festa de l'Exaltació de la Santa Creu,
catorzè aniversari de la meva ordenació episcopal
i de l'inici del meu ministeri episcopal a la diòcesi de Vic

Foto portada

Bàcul obra de Joaquim i Manel Capdevila (2014) regal del clergat de Vic al bisbe Romà amb motiu del desè aniversari de la seva ordenació episcopal.